

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 3 Criminele hulpjes bij liquidaties

15 maximumscore 1

Een juist antwoord bevat een uitleg dat het vraagstuk liquidaties voldoet aan een factor voor politieke agendavorming, met de factor dat de situatie hevige emoties oproept / als ongewenst wordt ervaren door een groot aantal mensen en informatie uit de inleiding waaruit de gekozen factor blijkt.

voorbeeld van een juist antwoord:

Volgens de inleiding is de maatschappelijke verontwaardiging over liquidaties groot. Dat betekent dat het vraagstuk liquidaties hevige emoties oproept, wat een factor is voor politieke agendavorming.

16 maximumscore 2

Een juist antwoord bevat een uitleg dat globalisering zal hebben bijgedragen aan de toename van het aantal liquidaties, met:

- informatie uit de inleiding van de opgave om globalisering te illustreren 1
- een toepassing van het kernconcept globalisering 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- In de inleiding van de opgave staat dat het aantal liquidaties stijgt vanaf het moment dat de internationaal georganiseerde smokkel van drugs groeit. 1
- Het groeien van internationaal georganiseerde smokkel wil zeggen dat contacten en afhankelijkheden in de drugswereld zich uitbreiden over landsgrenzen heen. Dus zal globalisering hebben bijgedragen aan de toename van liquidaties. 1

Opmerking

Als het antwoord geen uitleg bevat, kan maximaal 1 scorepunt worden toegekend.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

17 maximumscore 3

Een juist antwoord bevat:

- een hypothese over een verband tussen het aantal liquidaties en onveiligheidsbeleving, met de formulering Hoe ..., des te ..., die te toetsen is met tabel 2 en tabel 3 1
- een uitleg dat de afhankelijke/onafhankelijke variabele over het aantal liquidaties uit de eigen hypothese over objectieve onveiligheid gaat, met een toepassing van het begrip objectieve onveiligheid 1
- een uitleg of de hypothese kan worden bevestigd of verworpen, met gegevens uit tabel 2 en tabel 3 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- Hoe meer liquidaties er plaatsvinden, des te onveiliger mensen zich voelen. 1
- Het aantal liquidaties gaat over het aantal (geregistreerde) misdrijven, wat iets zegt over de objectieve onveiligheid. Het aantal liquidaties is de onafhankelijke variabele van de hypothese. Dus gaat de onafhankelijke variabele uit de hypothese over objectieve onveiligheid. 1
- In 2013 zijn de meeste liquidaties in Noord-Holland gepleegd, terwijl in 2013 het percentage onveiligheidsbeleving in Utrecht het hoogst was. / Tussen 2013 en 2016 schommelt het aantal liquidaties in Utrecht, terwijl in deze jaren de onveiligheidsgevoelens in Utrecht afnemen. Dus kan het verband tussen liquidaties en onveiligheidsgevoelens niet worden gelegd. Op basis van tabel 2 en tabel 3 kan de hypothese verworpen worden.
of
Tussen 2013 en 2016 is in alle provincies het aantal liquidaties afgenomen (in totaal van 22 in 2013 naar 16 in 2016) en is tussen 2013 en 2016 in alle provincies de onveiligheidsbeleving afgenomen (in totaal van 39% in 2013 naar 36% in 2016). Dus kan tussen liquidaties en onveiligheidsgevoelens een verband worden gelegd. Op basis van tabel 2 en tabel 3 kan de hypothese bevestigd worden. 1

Vraag	Antwoord	Scores
18	maximumscore 2	
	Een juist antwoord bevat:	
	• een voorbeeld uit regel 1 tot en met 34 van tekst 5 van hoge straffen als preventieve maatregel vanuit de klassieke school	1
	• een voorbeeld uit regel 1 tot en met 34 van tekst 5 van speciale preventie/hulpverlening als preventieve maatregel vanuit de moderne school	1
	voorbeeld van een juist antwoord:	
	• In tekst 5 staat dat de criminele straatjongeren zich niet laten weerhouden door hoge celstraffen (r. 3-7). Hoge straffen is een voorbeeld van een preventieve maatregel vanuit de klassieke school van het strafrecht.	1
	• In tekst 5 staat dat de jongeren al jong te maken krijgen met hulpinstanties (r. 16-18). Hulpverlening is een voorbeeld van een preventieve maatregel vanuit de moderne school van het strafrecht.	1
19	maximumscore 2	
	Een juist antwoord bevat:	
	• een uitleg dat nature te herkennen is in de beschrijving van criminele straatjongeren, met een toepassing van nature en informatie uit regel 1 tot en met 34 van tekst 5	1
	• een uitleg dat nurture te herkennen is in de beschrijving van criminele straatjongeren, met een toepassing van nurture en informatie uit regel 1 tot en met 34 van tekst 5	1
	voorbeeld van een juist antwoord:	
	• In tekst 5 staat dat veel criminele straatjongeren zwakbegaafd zijn (r. 19-20). Zwakbegaafd zijn is een biologische of erfelijke factor, dus is nature te herkennen in de beschrijving in tekst 5 van criminele straatjongeren.	1
	• In tekst 5 staat dat criminele straatjongeren vaak in een probleemgezin opgroeien (r. 14-16). Opgroeien in een probleemgezin is een factor van opvoeding en omgeving, dus is nurture te herkennen in de beschrijving in tekst 5 van criminele straatjongeren.	1

Vraag	Antwoord	Scores
20	maximumscore 2 Een juist antwoord bevat: • het noemen van beperkte normatieve integratie of beperkte sociale participatie • een uitleg dat de component beperkte normatieve integratie / beperkte sociale participatie te herkennen is in de beschrijving van criminele straatjongeren, met een toepassing van het gekozen component en informatie uit regel 1 tot en met 34 van tekst 5 voorbeeld van een juist antwoord: • De component beperkte normatieve integratie is te herkennen in de beschrijving van criminele straatjongeren. • In tekst 5 staat namelijk dat het criminele straatjongeren niets lijkt te kunnen schelen of omstanders gevaar lopen (r. 1-3). Dat wil zeggen dat zij gangbare waarden/normen, zoals veiligheid/het niet in gevaar brengen van anderen, beperkt naleven. of • De component beperkte sociale participatie is te herkennen in de beschrijving van criminele straatjongeren. • In tekst 5 staat namelijk dat criminele straatjongeren volgens criminoloog De Jong denken dat ze niks met deze maatschappij te maken hebben (r. 28-31). Dat wil zeggen dat ze zich afzonderen van de maatschappij.	1 1 1 1 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

21 maximumscore 2

Een juist antwoord bevat een redenering dat de anomietheorie het criminele gedrag van de straatjongeren kan verklaren, met:

- informatie uit tekst 5 om de anomietheorie te illustreren 1
- een toepassing van de anomietheorie 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- Volgens De Jong gaan de straatjongeren ervan uit dat de samenleving hun hooguit een baantje als schoonmaker in het vooruitzicht stelt (r. 31-34), terwijl zij in de criminaliteit snel heel veel geld kunnen verdienen (r. 45-47). 1
- Volgens de anomietheorie neemt de kans op crimineel gedrag toe als algemeen aanvaarde doelen niet via legale wijze te behalen zijn. Met een legale baan als schoonmaker behalen deze straatjongeren geen algemeen aanvaard doel, zoals veel geld verdienen, terwijl dit doel wel behaald kan worden met niet-legale klusjes voor criminele ronselaars. Daardoor neemt de kans toe dat de straatjongeren zich crimineel gaan gedragen. 1

Opmerking

Als het antwoord geen redenering bevat, kan maximaal 1 scorepunt worden toegekend.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

22 maximumscore 3

Een juist antwoord bevat een redenering dat criminele ronselaars macht kunnen uitoefenen op straatjongeren, met:

- informatie uit regel 35 tot en met 73 van tekst 5 waaruit een affectieve machtsbron blijkt 1
- een toepassing van een omschrijving van affectieve machtsbron 1
- een toepassing van het kernconcept macht en informatie uit regel 35 tot en met 73 van tekst 5 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- De ronselaars kunnen de straatjongeren het gevoel geven dat zij gewaardeerd worden en dat zij ergens bij horen, waarmee de ronselaars loyaliteit opbouwen (r. 40-44). 1
- Dat wil zeggen dat de ronselaars het vermogen hebben om straatjongeren emotioneel aan zich te binden, wat een affectieve machtsbron is. 1
- Met deze machtsbron kunnen de criminele ronselaars sommige straatjongeren ertoe aanzetten misdrijven te plegen, waarmee zij de handelingsmogelijkheden van deze straatjongeren beperken. Deze jongeren doen namelijk wat de ronselaars zeggen (r. 68-71). 1

Opmerking

Als het antwoord geen redenering bevat, kan maximaal 2 scorepunten worden toegekend.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

23 maximumscore 2

Een juist antwoord bevat:

a

- de dimensie lage onzekerheidsvermijding versus hoge onzekerheidsvermijding 1

b

- een redenering dat een cultuur van lage onzekerheidsvermijding bij het leven van criminele straatjongeren past, met een toepassing van lage onzekerheidsvermijding en informatie uit regel 35 tot en met 73 van tekst 5 1

voorbeeld van een juist antwoord:

a

- De zesde dimensie van Hofstede is lage onzekerheidsvermijding versus hoge onzekerheidsvermijding. 1

b

- Het leven van criminele straatjongeren past bij een cultuur van lage onzekerheidsvermijding. Criminele straatjongeren voelen zich niet snel bedreigd door onzekere situaties. In tekst 5 staat namelijk dat deze jongeren, als ze eenmaal geronseld zijn, al heel snel een zwaar misdrijf plegen (r. 59-62). 1

5 Aanleveren scores

Verwerk de scores van alle kandidaten per examinerator in de applicatie Wolf. Accordeer deze gegevens voor Cito uiterlijk op 24 juni.

6 Bronvermeldingen

tekst 1	Het geluid van de taal zonder woorden ebt langzaam weg in Turkije. NOS, 27 augustus 2018. https://nos.nl/artikel/2247808-het-geluid-van-de-taal-zonder-woorden-ebt-langzaam-weg-in-turkije.html
tekst 2	Greece's disappearing whistled language. BBC Travel, 1 augustus 2017. bbc.com , 2019
tabel 1	Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling, op basis van Meyer, J., Dentel, L. and Meunier, F. (2017) Categorization of Natural Whistled Vowels by Naïve Listeners of Different Language Background. <i>Front. Psychol.</i> 8:25.: p.5) doi: 10.3389/fpsyg.2017.00025
tekst 3	Herman Vuijsje en Anneke Groen. (2017.) <i>Eindeloos ouderschap; zorgen voor je kinderen houdt nooit meer op.</i> Amsterdam: AUP: p.43-47
tekst 4	Herman Vuijsje en Anneke Groen. (2017.) <i>Eindeloos ouderschap; zorgen voor je kinderen houdt nooit meer op.</i> Amsterdam: AUP: p.138